

3. VANGMIDDELEN (6), fuiken.

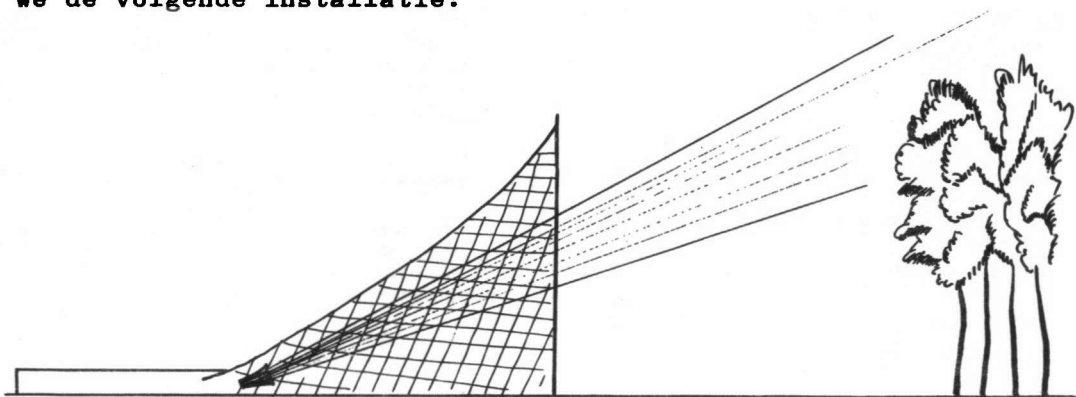
Bekend zijn de resultaten van Koridon, die met palingfuiken in het rietland veel waterrallen e.d. weet te vangen. Vaak wordt zo'n fuik aan de rand van het water tussen de vegetatie geplaatst, zó, dat één vleugel in het water staat. De fuik zelf en de andere vleugel staan op het land. Vogels die langs de modderige waterrand scharrelen kunnen dan in de fuik raken.

Deze wijze van vangen is dus feitelijk reeds besproken in Op het Vinketouw deel 1 nr. 7 pag. 165 e.v.

Heel grote fuiken zijn de z.g. Helgoland vanginstallaties (OHV deel 1 nr.1, pag.14). Ze zijn feitelijk alleen mogelijk voor professionele doeleinden..

Zoals U weet tracht het VT ieder voorjaar in maart een groot aantal spreeuwen te vangen voor oriëntatieonderzoek. Nadat ook de vangst met onze kanonnen niet zo succesvol gebleken was besloten we in 1968 te trachten de spreeuwen te vangen door ze met behulp van schijnwerpers in een grote Helgolandfuik te jagen. Deze methode was in Amerika reeds met succes toegepast. De belangrijkste voorwaarde is, dat men een slaappleats vindt, die grenst aan een stuk vlak land, waar de fuik gebouwd kan worden. Bovendien moet men snel de slaappleats leeg kunnen jagen.

In Ederveen vonden we een kreupelbos van 6 à 7 m. hoog, grenzend aan een weiland. Op 20 m. afstand van de bosrand bouwden we de volgende installatie:

De fuik heeft een invliegopening van 28 m breed en 9 m hoog; de diepte is 15 m. Achterin de fuik is een opening van 2 m breed en 1 m hoog, welke aansluit op een tunnel van 8x2x1 m. Deze tunnel is gemaakt van latten en bespannen met kaasdoek. De ingang van de tunnel kan worden afgesloten met een gaasraam, dat scharniert aan de bovenkant.

Vlak voor de ingang van de tunnel liggen 3 grote schijnwerpers elk 220 Volt/1000 Watt. Deze geven een geconcentreerde lichtbundel, die gericht is op de boomtoppen aan de bosrand.

Als het goed donker is neemt de expeditieleider zijn plaats in naast de tunnel vlak achter de lampen. Eén assistent zit vooraan in de tunnel om de gaasdeur te sluiten als voldoende vogels binnen zijn. De andere medewerkers omsingelen het bos.

Alle vangers staan radiografisch met elkaar in contact. Het eerste deel van het bos wordt heel voorzichtig en heel langzaam afgedreven. Men roept niet, maar schijnt alleen met zaklantaarns. Zo tracht men de spreeuwen langzaam voor zich uit te drijven en te concentreren in de bosrand voor de fuik. Zodra de eerste vogels uit het bos vliegen worden de schijnwerpers ontstoken en bij de drijvers breekt een indianengehuil los. Met grote snelheid drijven zij nu door naar de fuik.

Na de vangst kruipen 6 mensen in de tunnel, vangen de spreeuwen met de hand en stoppen ze in sinaasappelkisten, die met volièreregaas bespannen zijn. Dat vangen met de hand gaat heel gemakkelijk als iemand aan een van de tunneluiteinden een paar zaklantaarns tegen het gaas of het doek houdt. Alle spreeuwen kluiten daar dan samen.

In twee avonden vingen wij ca 3000 spreeuwen. De eerste avond vingen we tweemaal achter elkaar.

B.J.Speek.